

ter sammenhængen med stk. 1 og med § 3 ville det vistnok være mest nærliggende at læse stk. 2 som alene vedrørende kgl. resolutioner. Ud fra et systematisk synspunkt kan det også forekomme mindre hensigtsmæssigt, at der er givet stk. 1 og 2 forskellige områder. Hertil kan føjes, at forslaget, såfremt stk. 2 havde været begrænset til specielt at angå kgl. resolutioner, på klarere måde ville have taget stilling til det i den statsretlige teori ofte drøftede spørgsmål om, hvorvidt ansvaret for medvirken til kgl. beslutningers tilblivelse kun omfatter den kontrasignerende minister eller også ministre, der har medvirket på anden måde. Det er formentlig alene dette spørgsmål, bestemmelsen, der ikke i øvrigt ses at have selvstændig retlig betydning, tager sigte på at løse.

Der synes at foreligge en uklarhed vedrørende forholdet mellem § 2, stk. 2, og § 3. Efter sin ordlyd (isoleret betragtet, jfr. ovenfor) omfatter § 2, stk. 2, enhver medvirken til kgl. beslutninger (og til beslutninger, der træffes af andre ministre), således også medvirken under statsråds-, ministerråds- eller ministermødebehandling. Efter indholdet af § 3 og denne paragrafs motiver er det imidlertid uklart, om denne bestemmelse tager sigte på enhver medvirken under statsråds- og ministerrådsbehandling eller kun på en ansvarsudvidelse i forhold til § 2, nemlig med hensyn til de i slutningen af § 3 nævnte passivitetstilfælde. Det sidste må formentlig antages.

Med hensyn til medvirken ved deltagelse i ministermøder foreligger en særlig uklarhed. Også sådan medvirken synes omfattet af § 2, stk. 2, men i bemærkningerne til § 3 (1. afsnit) henvises herom til § 4 og § 6, nr. 1 a, og ikke til § 2.

5. Ad § 3.

Om bestemmelsens anvendelsesområde henvises til bemærkningerne under pkt. 4.

Med hensyn til det særlige spørgsmål om ansvar for medvirken ved passivitet i statsråd og ministerråd bemærkes: At sådan passivitet kan medføre ansvar efter almindelige medvirkensregler, er utvivlsomt. I hvilket omfang dette gælder, lader sig ikke angive i præcise regler. I ministeransvarlighedskommissionens betænkning (s. 67) peges på beslutninger, der er „et væsentligt led

i regeringens principielle politik“, og på tilfælde, hvor „beslutningen, uanset at den falder uden for den pågældende ministers forretningsområde, dog berører dette“.

Problemet i forbindelse med udarbejdelsen af et forslag til en ministeransvarlighedslov synes at måtte være, om man i et sådant forslag kan henholde sig til straffelovens almindelige regler om medvirken, med hensyn til hvilke der foreligger teori og praksis af en vis vejledende betydning, eller kan og bør udforme præciserende regler.

Forslagsstillerne har imidlertid valgt en tredje fremgangsmåde, nemlig at opløse de almindelige medvirkensregler og indføre en rent skønsmæssig beføjelse for domstolene til „efter omstændighederne“ at pålægge en minister, der har været til stede i statsrådet og ikke her har taget til orde mod en beslutning, ansvar. Der er her tale om en meget væsentlig fravigelse af ellers anerkendte principper for straffebestemmelers udformning.

Disse betæneligheder lader sig næppe afvise med den betragtning, at den foreslåede regel kan forventes fortolket i overensstemmelse med de almindelige medvirkensregler. Det synes nemlig at fremgå af formuleringen („.....kan i øvrigt“), af sammenhængen med § 2, stk. 2, og af motiverne, at bestemmelsen hjemler ansvar ud over de almindelige regler.

6. Ad § 4.

I sidste pkt. bestemmes: „Enhver minister, der har medvirket til, at den pågældende regeringshandling undlades, er tillige ansvarlig herfor.“

Med udtrykket „medvirket“ sigtes formentlig til medvirken i sædvanlig betydning, jfr. straffelovens § 23, og bestemmelsen er for så vidt, ligesom reglen i 1. pkt., overflødig. På den anden side indeholder § 4 ikke som § 2, stk. 2, en udtrykkelig henvisning til straffelovens kapitel 4, herunder § 23. Det ses ikke, om der er tale om en inkonsekvens i formuleringsteknikken, eller om en realitetsforskel er tilsigtet.

7. Ad § 5.

Denne bestemmelse om ministres ansvar for meddelelse af urigtige oplysninger til